

1

Мене звуть Мері Кетрін Блеквуд. Мені вісімнадцять років. Живу зі своєю сестрою Констанцією. Завжди думала, що якби мені бодай трохи пощастило, я могла б народитися перевертнем, бо мої середній і безіменний пальці на обох руках — однакової довжини. Але залишається вдовольнятися тим, що є. Я не люблю вмиватися, не люблю собак і шуму. Люблю свою сестру Констанцію, а ще Річарда Плантагенета і гриб *Amanita phalloides*, біду поганку. Інші мої родичі померли.

Коли я востаннє бачила бібліотечні книжки на кухонній полиці, термін їхнього повернення минув ще п'ять місяців тому, і я замислилася: чи хотілося б мені якихось інших, якби знала, що це останні книжки і вони залишаться на тій полиці довіку. Ми нечасто переставляли речі. Блеквуди не любили метушні і змін. Ми, звісно, користувалися недовговічними предметами — книгами, квітами чи ложками, — та все наше життя трималося на міцних і тривких речах. Ми завжди складали все на свої місця. Витирали пилюку й підмітали під столами та стільцями, під ліжками й картинами, під килимами й лампами, але ніколи їх не переставляли. Черепахові гребінці на маминому туалетному столику не посувались ані на дюйм. У нашому будинку

споконвіку жили Блеквуди й завше підтримували бездоганний порядок. Щойно сюди перебиралася нова пані Блеквуд, одразу знаходилося місце для її речей, і на будинок щоразу нашаровувалося блеквудське майно, обтяжуючи його й допомагаючи втримати рівновагу в цьому світі.

Бібліотечні книжки я принесла в п'ятницю, наприкінці квітня. П'ятниці й вівторки були жахливими днями, бо мені доводилося ходити в містечко. Хтось же мав ходити в бібліотеку й купувати продукти. Констанція ніколи не ходила далі саду, а дядько Джуліан не міг. Тому двічі на тиждень я вирушала в містечко — не через гордість, навіть не через упертість, а просто тому, що потребувала книжок і їжі. Та, можливо, якраз гордість приводила мене до Стелли — випити чашечку кави дорогою додому. Я казала собі, що це гордість, і не минала Стелли, хай би як мені хотілося додому, а ще тому, що знала: Стелла помітить, якщо пройду повз і не зайду, і може подумати, ніби я боюся, а такого я не можу стерпіти.

— Доброго ранку, Мері Кетрін, — незмінно віталася Стелла, протираючи барну стійку вологою ганчіркою, — як ся маєш?

— Дуже добре, дякую.

— А як почувається Констанція Блеквуд?

— Дуже добре, дякую.

— А як справи в нього?

— Усе гаразд. Чорну каву, будь ласка.

Якщо заходив ще хтось і сідав біля стійки, я залишала каву недопитою й підкреслено неквапно виходила, кивнувши Стеллі на прощання. «Бувай здорова», — завжди казала вона мені вслід.

Книжки в бібліотеці я вибирала ретельно. У нас удома, певна річ, були книжки — дві стіни батькового кабінету заставлені ними до самісінької стелі, однак мені подобалися казки та історичні книжки, а Констанція любила читати про їжу. Хоч дядько Джуліан зроду не брав до рук книжки, він полюбляв увечері, відірвавшись від своїх паперів, дивитись, як Констанція читає. Часом навіть кивав.

— Що ти читаєш, люба? Як же мило виглядає дама з книжкою.

— Я читаю «Кулінарне мистецтво», дядьку Джуліане.

— Чудово.

Нам не вдавалося довго просидіти в тиші, коли в кімнаті був дядько Джуліан; однак я не пригадую, щоб Констанція чи я колись розгортали книжки, які досі стоять на нашій кухонній полиці.

Я вийшла з бібліотеки погожого квітневого ранку — світило сонце, усюди відчувалися оманливі та принадні обіцянки весни, які чудно проступали крізь кіптяву містечка.

Пам'ятаю, як зупинилася на сходах бібліотеки з книжками в руках і з хвилину дивилася на ніжну соковиту зелень поміж гілок на тлі неба, мріяла, як завше, повернутися додому небом, а не йти через містечко. Я могла зійти зі сходів бібліотеки, перетнути вулицю і крокувати протилежним боком, повз бакалійну крамницю, але тоді мені б довелося минути універмаг і чоловіків, які сидять перед входом. У цьому містечку чоловіки не старіли і пліткували, а жінки марніли й сивіли від клятої втоми. Жінки мовчки чекали, коли чоловіки нарешті підведуться й повернуться додому. Або я могла б простувати цим боком вулиці, доки не опинюся навпроти бакалійної крамниці, а вже тоді перейти на інший бік. Так навіть краще, хоча довелося б минати пошту й маєток Рочестера, де у дворі були купи поржавілих заліз'як, поламані автівки, порожні газові балони, старі матраци, водопровідні труби та умивальники, що їх Гарлери постягали до себе. Мабуть, вони справді любили весь той мотлох.

Маєток Рочестера — найгарніший у містечку. Там колись була бібліотека зі стінами, оздобленими горіховими панелями, на другому поверсі — бальна зала, а вздовж веранди — багато троянд. Тут народилась наша мама, згідно з законом маєток мав би дістатися Констанції. Як завжди, я вирішила, що безпечніше пройти повз пошту й маєток Рочестера, хоч і не люблю дивитися на будинок, де наро-

дилась мама. Уранці той бік вулиці зазвичай затінений і безлюдний. Якщо ж зазирну до бакалії, мені однаково доведеться минати універмаг, а долати такий шлях двічі за день — понад мої сили.

За містечком — на Гілл-роуд, Рівер-роуд та Олд-Маунтін — люди на кшталт Кларків і Каррінгтонів звели симпатичні нові будинки. Аби дістатися до Гілл-роуд і Рівер-роуд, їм доводилося перетинати все містечко, бо тамтешня головна вулиця була zarazом і головною автострадою штату; однак діти Кларків і Каррінгтонів вчать у приватних школах, а їжа на їхніх кухнях — з інших міст і містечок. Листи з нашої пошти їм привозять автівкою, уздовж Рівер-роуд аж до Олд-Маунтін, тамтешні мешканці відправляють листи в інших містечках, а жителі Рівер-роуд стрижуться у великому місті.

Мене завжди дивувало, чому люди, які мешкають у брудних будиночках уздовж автостради чи десь на околиці, на Крік-роуд, усміхаються, кивають і махають руками, коли повз них проїжджають Кларки й Каррінгтони. Коли Гелен Кларк заходить до бакалійної крамниці Елберта по банку томатного соусу чи каву, які забула купити її кухарка, усі бажають їй доброго ранку і кажуть, що погода нині нівроку. Будинок Кларків новіший, але нітрохи не кращий за будинок Блеквудів. Батько привіз до будинку перше